

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 18 december 2013

958/2013

Lag

om ordnande av enskilt godkännande av fordon

Utfärdad i Helsingfors den 13 december 2013

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om beviljande av enskilt godkännande enligt fordonslagen (1090/2002) och om tillsynen över verksamheten hos dem som beviljar enskilt godkännande.

Bestämmelser om innehållet i och förfarandet vid enskilt godkännande och om erkännande i Finland av ett enskilt godkännande som beviljats ett fordon i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet finns i fordonslagen och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *enskilt godkännande* ett förfarande enligt 3 § 9 punkten i fordonslagen,

2) *beviljare av enskilt godkännande* en serviceproducent med vilken Trafiksäkerhetsverket har ingått avtal om beviljande av enskilda godkännanden av fordon,

3) *utförare av enskilt godkännande* en person som har rätt att utföra enskilda godkännanden.

Beviljare av enskilda godkännanden får i samband med enskilda godkännanden utföra kontroller, mätningar, kalkyler och utredningar enligt 50 e § 2 mom. 5 punkten i fordonslagen.

3 §

Ansvar för ordnande av enskilda godkännanden

Trafiksäkerhetsverket svarar för ordnandet av enskilda godkännanden av fordon i Finland.

2 kap.

Ordnande av enskilt godkännande

4 §

Hur beviljandet av enskilda godkännanden ordnas

Trafiksäkerhetsverket ordnar beviljandet av enskilda godkännanden genom att upphandla behövliga tjänster av tjänsteprocenter. Beviljandet ska genom avtal ordnas så att

kvaliteten, enhetligheten och tillgången på de tjänster som behövs i verksamheten säkerställs i skälig omfattning i olika delar av landet.

Trafiksäkerhetsverket ingår avtal om beviljande av enskilda godkännanden med de tjänsteproducenter som uppfyller de krav som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den.

5 §

Serviceersättning som betalas för verksamhet för enskilda godkännanden

Trafiksäkerhetsverket bestämmer om storleken på den serviceersättning som betalas till avtalsparterna.

6 §

Information om upphandling av enskilda godkännanden

Trafiksäkerhetsverket informerar på sin webbplats om möjligheten för tjänsteproducenter att ingå avtal med Trafiksäkerhetsverket om beviljande av enskilda godkännanden.

7 §

Anmälan som avtalspart

En tjänsteproducent som vill ingå avtal med Trafiksäkerhetsverket om beviljande av enskilda godkännanden, nedan *sökanden*, ska lämna Trafiksäkerhetsverket följande skriftliga utredning:

- 1) utdrag ur handelsregistret eller någon annan motsvarande utredning samt utredning om ägandeförhållandena, om sökandens verksamhet bedrivs i bolagsform,
- 2) en redogörelse för tjänsternas omfattning,
- 3) uppgift om den planerade platsen och lokalen där verksamheten kommer att bedrivas,
- 4) en uppskattning av den tidpunkt då verksamheten inleds,
- 5) en redogörelse för de planerade betjäningstiderna,
- 6) en redogörelse för kvalitetssystemet,

7) uppgift om den person som svarar för beviljandet av enskilda godkännanden,

8) en redogörelse för hur sökanden ämnar ordna anslutningen till fordonstrafikregistret och hur sökanden sörjer för att dataskyddet och datasäkerheten är ordnade på behörigt sätt,

9) en redogörelse för hur sökanden och personer som utövar ett bestämmande inflytande över en sökande vars verksamhet bedrivs i bolagsform uppfyller kraven i 9, 11, 12 och 16 §,

10) en redogörelse för hur sökandens personal uppfyller kraven enligt 11 och 13—15 §,

11) en redogörelse för hur lokalerna uppfyller kraven i 10 §.

8 §

Avtal om beviljande av enskilda godkännanden

I avtalet ska det överenskommas om

- 1) tjänsternas omfattning,
- 2) inledandet av verksamheten,
- 3) ort och lokaler där kontrollerna för enskilda godkännanden utförs,
- 4) den utrustning som krävs för verksamheten,
- 5) betjäningstider,
- 6) användningen av fordonstrafikregistret, registrering av uppgifter om beviljande av enskilt godkännande i fordonstrafikregistret samt hur det ska visas att det dataskydd och den datasäkerhet som förutsätts av beviljaren av enskilt godkännande har ordnats,
- 7) det förfarande som ska iakttas vid uttagande av avgifter för beviljande av enskilt godkännande och vid redovisningen av dessa avgifter till Trafiksäkerhetsverket,
- 8) hur dokument som gäller beviljande av enskilda godkännanden ska ges in till Trafiksäkerhetsverket,
- 9) avtalsperioden och upphörande av avtalet i särskilda situationer under avtalsperioden samt avtalsvite,
- 10) tillsynen och andra medel genom vilka Trafiksäkerhetsverket kan säkerställa att enskilda godkännanden beviljas på behörigt sätt.

3 kap.

11 §

Krav på beviljare av enskilt godkännande*Bedömning av tillförlitligheten hos beviljare av enskilt godkännande och utförare av enskilt godkännande*

9 §

Allmänna villkor som gäller beviljare av enskilt godkännande

Beviljare av enskilt godkännande ska vara tillförlitliga, sakkunniga och oberoende.

En beviljare av enskilt godkännande ska ha ett kvalitetssystem som åtminstone uppfyller kraven i standarden SFS-EN ISO/IEC 17020:2012 eller en nyare ifrågasvarande standard. Beviljaren av enskilt godkännande ska också ha en ansvarsförsäkring som motsvarar uppgifternas omfattning för att ersätta skador som uppgifter i anslutning till enskilt godkännande eventuellt orsakar fordon.

Beviljaren av enskilt godkännande ska ha

- 1) en för utförandet av uppgiften tillräckligt stor och yrkeskunnig personal,
- 2) för ändamålet lämpliga lokaler med beaktande av tjänsternas omfattning, och
- 3) tillbörliga datatrafikförbindelser.

Beviljaren av enskilt godkännande ska sörja för att dataskyddet och datasäkerheten är ordnade på behörigt sätt.

10 §

Lokaler

De lokaler som används för enskilt godkännande ska vara sådana att kontrollerna av fordonen kan utföras på behörigt sätt inomhus oberoende av vädret.

Enskilt godkännande får utföras utanför lokalerna, om det är oändamålsenligt att förflytta fordonen till lokalerna på grund av det stora antalet fordon, trafiksäkerheten eller miljöomständigheter eller av någon annan motsvarande orsak. Om en beviljare av enskilt godkännande utför kontroller utanför sina lokaler ska utrymmena uppfylla kraven i 1 mom.

Trafiksäkerhetsverket får utfärda närmare föreskrifter om de lokaler som används för kontrollerna och om under vilka förutsättningar de kontroller som ingår i enskilt godkännande kan utföras utanför lokalerna.

12 §

Sakkunskap hos beviljare av enskilt godkännande

En beviljare av enskilt godkännande anses vara sakkunnig, om beviljaren för varje verksamhetsställe har en behörig person som svarar för beviljande av enskilda godkännanden. En person kan tjänstgöra som person som svarar för beviljandet av enskilda godkännanden vid flera verksamhetsställen än ett, om han eller hon faktiskt kan svara för sina uppgifter.

Beviljaren av enskilt godkännande ska se till att den som utför enskilt godkännande har tillgång till de bestämmelser och föreskrifter som behövs vid enskilt godkännande.

13 §

Krav på grundutbildning för utförare av enskilt godkännande

Av utförare av enskilt godkännande förutsätts som grundutbildning minst yrkeshögskoleexamen i teknik och antingen minst 30 studiepoäng omfattande grund- och yrkesstudier i fordonsteknik vid en yrkeshögskola eller minst 30 studiepoäng omfattande andra lämpliga grund- och yrkesstudier i maskinteknik vid en yrkeshögskola.

Examen vid biltekniska studielinjen vid en

teknisk läroanstalt eller motsvarande lämplig examen på teknikernivå anses uppfylla kravet i 1 mom.

Trafiksäkerhetsverket får utfärda närmare föreskrifter om

1) vilka grund- och yrkesstudier som anses som sådana andra lämpliga grund- och yrkesstudier i maskinteknik som avses i 1 mom.,

2) vilka examina på teknikernivå som anses som sådana motsvarande examina på teknikernivå som avses i 2 mom.

14 §

Krav på vidareutbildning för utförare av enskilt godkännande

En utförare av enskilt godkännande ska för beviljandet av enskilda godkännanden ha den vidareutbildning som behövs för enskilt godkännande och däri ingående fortbildning för upprätthållande av yrkesskickligheten.

Trafiksäkerhetsverket kan vid behov ge den vidareutbildning som avses i 1 mom. Trafiksäkerhetsverket tar emot prov i anslutning till vidareutbildningen.

Närmare bestämmelser om den vidareutbildning som behövs och om proven i anslutning till den utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

15 §

Krav på yrkesskicklighet för den som svarar för beviljandet av enskilda godkännanden

Den som svarar för beviljandet av enskilda godkännanden ska uppfylla kraven i 13 och 14 §. Dessutom ska han eller hon ha praktisk erfarenhet av godkännandeverksamhet.

16 §

Bedömning av om en beviljare av enskilt godkännande är oberoende

En beviljare av enskilt godkännande anses vara oberoende, om sökanden eller den som utövar ett bestämmande inflytande över en sökande som bedriver verksamhet i bolagsform inte bedriver eller står i kommersiellt, ekonomiskt eller något annat beroendeförhållande till den som bedriver

1) tillverkning, import, handel, planering, marknadsföring, reparation eller service som gäller fordon eller delar till fordon,

2) skadegranskning av fordon i anslutning till försäkringsverksamhet, eller

3) tillståndspliktig trafik.

Sökanden eller någon annan person som avses i 1 mom. får inte stå i beroendeförhållande till organisationer som bildats av dem som bedriver verksamhet som avses i 1 mom.

Som sådant beroendeförhållande som avses i 1 och 2 mom. anses inte

1) att de som bedriver sådan verksamhet som avses i 1 mom. hyr eller hyr ut lokaler och anordningar som behövs vid enskilt godkännande, eller

2) verksamhet som en i fordonslagen avsedd teknisk tjänst eller godkänd sakkunnig.

Sökanden ska ordna sin verksamhet så att det förfarande eller den verksamhet som avses i 3 mom. inte inverkar på slutresultatet av det enskilda godkännandet.

17 §

Visande av att de villkor som gäller beviljare av enskilt godkännande är uppfyllda

För att uppfylla kraven i fråga om det kvalitetssystem som avses i 9 § 2 mom. ska sökanden visa upp ett intyg eller utlåtande av Mätteknikcentralen eller någon annan motsvarande inrättning har gett om att villkoren är uppfyllda.

Vid bedömningen av om andra än i 1 mom. avsedda krav på beviljare av enskilt godkännande uppfylls ska hänsyn tas till det intyg eller utlåtande som Mätteknikcentralen eller någon annan motsvarande inrättning har gett om uppfyllandet av villkoren.

4 kap.

Krav på verksamheten

18 §

Opartiskhet

Beviljare av enskilt godkännande ska erbjuda tjänster opartiskt åt alla som vill ha sådana.

Beviljandet av enskilda godkännanden ska ordnas så att andra omständigheter än bedömningen av hur fordonet uppfyller bestämmelser och föreskrifter inte kan inverka på slutresultatet av godkännandet.

19 §

Undantag från tillämpningen av förvaltningslagen

Trots bestämmelserna i 28 § 1 mom. 4 punkten i förvaltningslagen (434/2003) får en utförare av enskilt godkännande utföra ett enskilt godkännande för ett fordon, fastän hans eller hennes arbetsgivare har granskat samma fordons överensstämmelse med kraven helt eller delvis i egenskap av en i fordonslagen avsedd teknisk tjänst eller godkänd sakkunnig. I detta fall får utföraren av enskilt godkännande dock inte utföra kontroller och mätningar i samband med det enskilda godkännandet, om det inte är fråga om en åtgärd i enlighet med 2 § 2 mom. i denna lag.

20 §

Bevarande och utlämnande av dokument

Beviljare av enskilt godkännande ska sända de dokument som gäller enskilda godkännanden till Trafiksäkerhetsverket för bevarande efter det att det enskilda godkännandet har utförts. Trafiksäkerhetsverket får för verksamheten i fråga trots sekretessbestämmelserna lämna ut dessa dokument genom teknisk anslutning till dem som utför uppgifter i anslutning till besiktning och registrering av fordon samt till dem som bedriver verksamhet för beviljande av enskilda godkännanden.

Om behandlingen av ett ärende som gäller beviljande av enskilt godkännande fortfarande pågår när beviljaren av enskilt godkännande upphör med verksamheten, ska beviljaren av enskilt godkännande lämna Trafiksäkerhetsverket de dokument som samlats i ärendet så att de kan sändas tillbaka till den som ansökt om enskilt godkännande.

21 §

Avskild bokföring

Beviljare av enskilt godkännande ska hålla den bokföring som gäller enskilda godkännanden avskild från bokföringen för övrig verksamhet.

5 kap.

Tillsynen över verksamheten

22 §

Tillsyn

Trafiksäkerhetsverket utövar tillsyn över beviljandet av enskilda godkännanden samt över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den. Trafiksäkerhetsverket kan vid tillsynen anlita Mätteknikcentralen eller någon annan motsvarande inrättning.

23 §

Information

Beviljare av enskilt godkännande ska trots sekretessbestämmelserna lämna Trafiksäkerhetsverket de uppgifter som behövs för tillsynen inklusive de uppgifter som behövs om beviljarens bokföring, ekonomiförvaltning, administration och hyrning av lokaler samt om utförare av enskilt godkännande och verksamheten för enskilda godkännanden.

Beviljare av enskilt godkännande ska utan dröjsmål underrätta Trafiksäkerhetsverket om sådana förändringar i den egna verksamheten som kan ha inverkan på beviljandet av enskilda godkännanden.

24 §

Inspektioner i lokalerna

Trafiksäkerhetsverket har rätt att utföra inspektioner på platser där enskilda godkännanden beviljas. Beviljare av enskilt godkännande ska ordna förhållandena så att inspektioner kan utföras på ett ändamålsenligt sätt. Inspektioner får inte företas i utrymmen som används för boende av permanent natur.

25 §

Kontroll av fordon

För att övervaka verksamheten för enskilda godkännanden får Trafiksäkerhetsverket genast efter ett enskilt godkännande utföra kontroll av fordonet som motsvarar enskilt godkännande eller en del av det. För att utföra kontrollen får en tjänsteman vid Trafiksäkerhetsverket stoppa fordonet när det lämnar den plats där det enskilda godkännandet utförts. Trafiksäkerhetsverket får även i övrigt utföra kontroll av ett fordon som motsvarar enskilt godkännande eller en del av det, om Trafiksäkerhetsverket har anledning att misstänka att ett fordon som beviljats enskilt godkännande är behäftat med allvarliga brister som inverkar på trafiksäkerheten eller miljön. Kontrollen av fordonet får utföras i lokaler tillhörande den beviljare av enskilt godkännande som har beviljat fordonet enskilt godkännande.

Trafiksäkerhetsverkets kontroll ersätter till utförda delar det tidigare utförda enskilda godkännandet. På kontrollen tillämpas det som i fordonslagen och med stöd av den föreskrivs om enskilt godkännande.

26 §

Återkallande av enskilt godkännande

Trafiksäkerhetsverket kan återkalla ett enskilt godkännande och kräva att fordonet på nytt ska genomgå enskilt godkännande, om verket upptäcker att fordonet har godkänts på felaktiga grunder vid det enskilda godkännandet. Om det fel eller den brist som upptäckts i det enskilda godkännandet är ringa, kan Trafiksäkerhetsverket kräva att det fel eller den brist som konstaterats hos fordonet avhjälpas inom en tid som verket satt ut i stället för att återkalla det enskilda godkännandet.

Fordonet är belagt med användningsförbud, om den brist eller det fel som Trafiksäkerhetsverket krävt att ska avhjälpas inte avhjälpas inom den utsatta tiden. Ett fordon som är belagt med användningsförbud får inte användas i trafik förrän de fel och brister som har lett till användningsförbudet har avhjälpats.

27 §

Hävning av avtal

Trafiksäkerhetsverket kan häva ett avtal om beviljande av enskilda godkännanden, om beviljaren av enskilt godkännande

1) inte uppfyller de krav som föreskrivs i 9—16 §,

2) vägrar att lämna Trafiksäkerhetsverket de uppgifter som behövs för tillsynen över verksamheten,

3) bryter mot det avtal som avses i 8 § så att beviljandet av enskilda godkännanden på behörigt sätt äventyras, eller

4) beviljar enskilda godkännanden i strid med bestämmelserna och föreskrifterna om dessa.

En förutsättning för hävning av ett avtal är att Trafiksäkerhetsverket har meddelat beviljaren av enskilt godkännande anmärkningar eller en skriftlig varning om de överträdelser eller försummelser som avses i 1 mom. och att detta inte har lett till att överträdelserna eller försummelserna rättats till.

28 §

Trafiksäkerhetsverkets rätt att få upplysningar och rätt att lämna uppgifter vidare

Trafiksäkerhetsverket har trots vad som föreskrivs om hemlighållande av uppgifter rätt att genom teknisk anslutning få den information ur straffregistret som är nödvändig för skötseln av verkets uppgifter och att använda informationen i fordonstrafikregistret för utredning av att de krav på tillförlitlighet som föreskrivs för beviljande av enskilda godkännanden är uppfyllda och för tillsynen. Information om brott kan som grund för hävning av avtal trots sekretessbestämmelserna lämnas ut till beviljare av enskilt godkännande.

29 §

Lämnande av uppgifter om misstänkta brott och om fordon som inte stämmer överens med kraven

Den myndighet som utför förundersökning av brott eller åtalsprövning eller fattar beslut om körrätt får trots sekretessbestämmelserna

underrätta Trafiksäkerhetsverket om ett sådant misstänkt brott som kan påverka bedömningen av om en beviljare av enskilt godkännande och en utförare av enskilt godkännande är tillförlitlig som beviljare eller utförare av enskilt godkännande.

Den myndighet som utför trafikövervakning får trots sekretessbestämmelserna underrätta Trafiksäkerhetsverket om vid övervakningen upptäckta fordon som inte stämmer överens med kraven och som uppenbarligen inte heller har gjort det när enskilt godkännande beviljades.

30 §

Tystnadsplikt

En beviljare av enskilt godkännande och anställda hos denne får inte för utomstående röja uppgifter som de med stöd av 28 § har fått om brott som har begåtts av en person som avses i 11 §.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

31 §

Begäran om omprövning och ändringssökande

Omprövning av ett beslut som en beviljare av enskilt godkännande fattat om enskilt godkännande får begäras hos Trafiksäkerhetsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen.

I ett beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med anledning av en begäran om omprövning eller i ett beslut som verket annars fattat med stöd av denna lag får ändring sökas på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ändring i förvaltningsdomstolens beslut får sökas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

32 §

Handräckning

Polisen är skyldig att lämna handräckning för tillsynen över att denna lag och de be-

stämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den följs.

33 §

Hänvisningar till strafflagens straffbestämmelser

Bestämmelser om straff för registeranteckningsbrott finns i 16 kap. 7 § i strafflagen (39/1889) och om straff för usurpation av tjänstemannabefogenhet i 16 kap. 9 § i den lagen.

Bestämmelser om straff för brott mot tystnadsplikten finns i 38 kap. 1 och 2 § och 40 kap. 5 § i strafflagen.

34 §

Tjänsteansvar

På dem som svarar för beviljandet av enskilda godkännanden och på utförare av enskilda godkännanden tillämpas i uppgifter i anslutning till enskilt godkännande bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar.

Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

35 §

Avgift för enskilt godkännande

För enskilt godkännande tas det ut en avgift till Trafiksäkerhetsverket i enlighet med de grunder som anges i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

7 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

36 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015. Genom denna lag upphävs lagen om ordnande av enskilt godkännande av fordon (227/2009).

37 §

Övergångsbestämmelser

Före denna lags ikraftträdande kan Trafiksäkerhetsverket ingå sådana avtal med tjänsteproducenter som avses i 8 §.

De vidareutbildningskrav som föreskrivs i 14 § anses vara uppfyllda under ett år från

ikraftträdandet av denna lag, om en utförare av enskilt godkännande vid ikraftträdandet av lagen har registreringsbesiktningsrättigheter enligt fordonskategorin för de fordon som ska beviljas enskilt godkännande. Vidareutbildningskravet anses vara uppfyllt även efter detta, om personen i fråga genomgår sådan fortbildning som föreskrivs enligt 14 § för upprätthållande av yrkesskickligheten.

Helsingfors den 13 december 2013

Republikens President

SAULI NIINISTÖ

Bostads- och kommunikationsminister *Pia Viitanen*